

Znieczulenie (anestezja) u dorosłych i młodzieży

Anästhesie (Schmerzbetäubung) bei Erwachsenen und Jugendlichen

- znieczulenie ogólne, znieczulenie miejscowe -
- Narkose, Regionalanästhesie -

Droga Pacjentko, drogi Pacjencie!

Niniejsza ulotka informacyjna przygotowuje Państwa do rozmowy informacyjnej, podczas której lekarz/lekarzka anestezjolog poinformuje Państwa o przewidzianej metodzie znieczulenia, o innych branych pod uwagę możliwościach, o zaletach i wadach poszczególnych metod oraz o zagrożeniach i możliwych powikłaniach. **Należy dokładnie przeczytać ulotkę i możliwie najdokładniej odpowiedzieć na pytania dotyczące Państwa zdrowia.**

I. Znieczulenie ogólne (narkoza)

Narkoza (znieczulenie ogólne) wyłącza świadomość i odczuwanie bólu. Następujące metody znieczulenia są brane pod uwagę:

1. **Dożylnie znieczulenie ogólne:**

Przez kaniulę lub cienką rurkę (cewnik) wstrzykiwany jest do żyły szybko działający lek znieczulający. W przypadku dłuższych zabiegów leki znieczulające są podawane wielokrotnie lub stale (**znieczulenie dożylnie**) lub w skojarzeniu z jedną z poniższych metod (**znieczulenie skojarzone**).

2. **Znieczulenie wziewne:**

Gazy znieczulające i tlen są podawane przez maskę oddechową, która przylega ściśle do ust i nosa.

3. **Znieczulenie ogólne z maską krtaniową lub intubacją:**

Metody takie są stosowane po wprowadzeniu znieczulenia poprzez dożylnie znieczulenie ogólne.

a) **Znieczulenie ogólne z maską krtaniową:**

Lekarz wprowadza wąż oddechowy (rurkę intubacyjną) przez jamę ustną pacjenta aż do wejścia do krtani i zabezpiecza tam drogę oddechową za pomocą nadmuchiwanego zgrubienia.

b) **Znieczulenie dotchawicze:**

Lekarz wprowadza wąż oddechowy (rurkę intubacyjną) przez jamę ustną lub nos i przesuwając go między strunami głosowymi aż do tchawicy, nadmuchiwany balon na końcu rurki (mankiet) uszczelnia tchawicę.

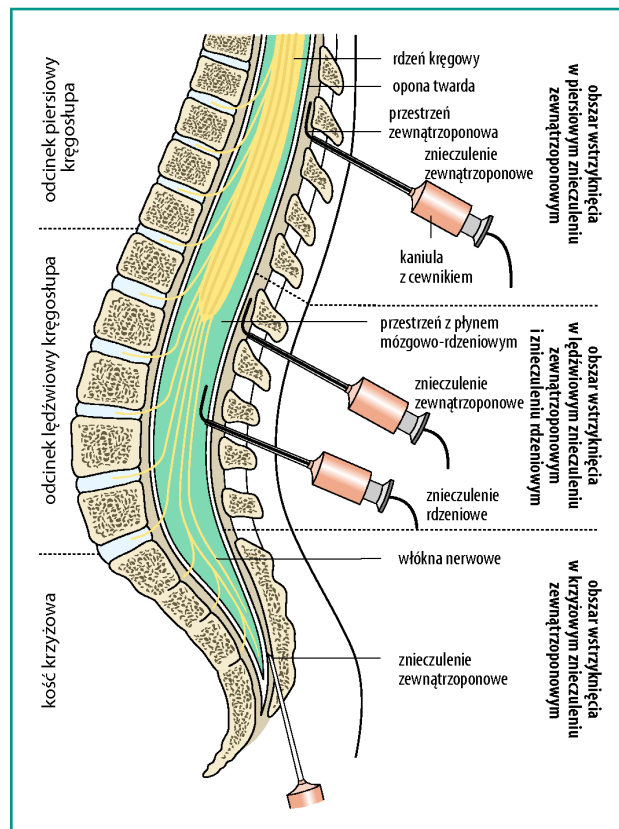
Obie metody pozwalają na zachowanie drożności drogi oddechowej i umożliwiają podawanie tlenu i gazów znieczulających oraz wentylację. Intubacja zmniejsza ponadto zagrażające życiu ryzyko przedostania się śliny lub treści żołądkowej do płuc (**aspiracji**). W przypadku znieczulenia dotchawiczego podawane są zawsze, a w przypadku maski krtaniowej tylko sporadycznie **leki zwiotczające mięśnie**, m.in. w celu umożliwienia bezproblemowego wprowadzenia węża oddechowego.

II. Znieczulenie miejscowe

Znieczulenie miejscowe wyłącza odczuwanie bólu w określonych obszarach ciała poprzez znieczulenie miejscowymi lekami znieczulającymi przewodzących czucie bólu włókien nerwowych. Po wstrzyknięciu leków znieczulających dane obszary ciała robią się najpierw ciepłe, później ciężkie i bez czucia. Pacjent nie może przez wiele godzin poruszać nogami lub rękami lub jest to możliwe tylko w ograniczonym zakresie.

W razie potrzeby pacjent otrzymuje dodatkowo **lek przeciwbólowy** i/lub **lek uspokajający**, który ogranicza jego świadomość i pamięć o zabiegu (**stan półświadomości/analgozacja**).

1. **Znieczulenia miejscowe w okolicy rdzenia kręgowego:**
  - W **zabiegach przeprowadzanych w okolicy jamy brzusznej, krocza, miednicy i pachwiny oraz nogi** lekarz wstrzykuje lek znieczulający za pomocą kaniuli lub przez cewnik
    - a) w przypadku **znieczulenia rdzeniowego** w wypełnioną płynem mózgowo-rdzeniowym przestrzeń rdzeniową (rys. 1).
    - b) w przypadku **znieczulenia zewnątrzoponowego** w przestrzeń zewnątrzoponową (rys. 1) w obrębie lędźwiowego odcinka kręgosłupa (**lędźwiowe znieczulenie zewnątrzoponowe**), kości krzyżowej (**krzyżowe znieczulenie zewnątrzoponowe**) lub w zabiegach nadbrzusza i klatki piersiowej w obrębie piersiowego odcinka kręgosłupa (**piersiowe znieczulenie zewnątrzoponowe**).

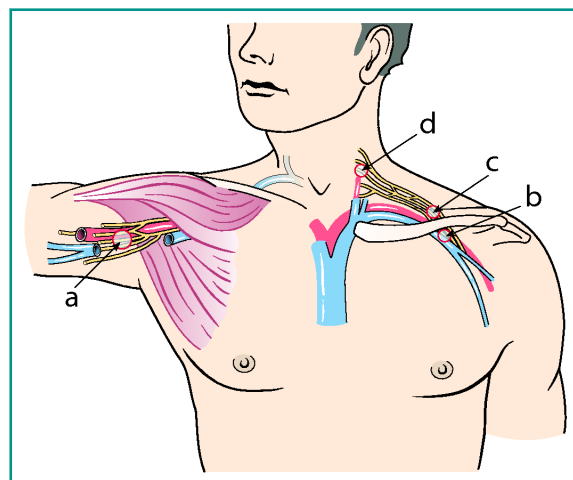
Rys. 1: Obszary wstrzyknięć w znieczuleniu rdzeniowym/zewnątrzoponowym

2. **Znieczulenie splotu ramiennego:**
  - W **zabiegach dłoni, ręki lub barku** w różnych miejscach znieczulany jest splot ramienny - rozgałęziony splot nerwowy (rys. 2):

- a) w dole pachowym (**znieczulenie splotu ramiennego z dostępu pachowego**),
- b) poniżej obojczyka (**pionowe podobojczykowe znieczulenie splotu ramiennego**),
- c) nad obojczykiem (**nadobojczykowe znieczulenie splotu ramiennego**) lub
- d) z boku szyi (**znieczulenie splotu ramiennego między mięśniami pochyłymi**).

W tym celu lekarz odszukuje za pomocą USG lub igły iniekcyjnej podłączonej do stymulatora nerwów nerwy do znieczulenia, co może być powiązane z przejściowymi, "elektryzującymi" nieprzyjemnymi odczuciami u pacjenta. Działanie leku znieczulającego rozpoczyna się po około 15 minutach.

We wszystkich wymienionych rodzajach znieczulenia miejscowego lekarz może założyć cewnik do późniejszego wstrzykiwania leków znieczulających, do stałego podawania leków lub do leczenia bólu po zabiegu.

Rys. 2: Miejsca wstrzyknięć w znieczuleniu splotu ramiennego

Jeśli w indywidualnych przypadkach nie uda się całkowicie wyłączyć odczuwania bólu, pacjent otrzyma dodatkowo silny lek przeciwbólowy (np. opioid). Jeśli znieczulenie i lek przeciwbólowy są niewystarczające dla zabiegu lub jeśli znieczulenie miejscowe za bardzo się rozszerza, konieczne jest przejście do znieczulenia ogólnego.

Skójarzenie znieczulenia ogólnego i znieczulenia miejscowego może być korzystne w określonych operacjach. Zmniejsza ono zapotrzebowanie leków znieczulających, skraca fazę wybudzania i zapewnia w dużej mierze bezbolesny okres po operacji. Jeśli inne rodzaje znieczulenia (np. znieczulenie splotu nerwowego w nodze, celowa blokada poszczególnych nerwów, dożylna znieczulenie miejscowe, rozszerzone znieczulenie lokalne) są brane pod uwagę, wyjaśnimy je Państwu osobno.

III. Zagrożenia i możliwe powikłania

Mimo zachowania wszelkiej staranności podczas planowania i przeprowadzania metod znieczulenia i podczas nadzoru ważnych dla życia czynności organizmu nie można całkowicie wykluczyć zagrożeń i powikłań. Dotyczy to również rzadkich przypadków **stanów czuwania** i jeszcze rzadszych przypadków **odczuwania bólu** podczas znieczulenia ogólnego.

I. Ogólne zagrożenia i możliwe powikłania metod znieczulenia:

Silniejsze krwawienia i **krwiaki** jako następstwo wstrzyknięć oraz **zakażenia** w obszarze miejsca wkłucia lub cewnika (np. ropień strzykawkowy, obumieranie tkanek, podrażnienia/zapalenia żył), które wymagają leczenia, jak również przejściowe lub trwałe **uszkodzenia nerwów** (np. dyskomfort, wrażliwość na dotyk, brak czucia, zaburzenia ruchowe, bóle)

występują rzadko. Zakażenia, które prowadzą do zagrażającego życiu **zakażenia krwi (sepsy)**, i **przewlekłe bóle** lub **trwałe porażenia** po urazie nerwów, krwiakach lub stanach zapalnych są wyjątkowo rzadkie.

Nie można całkowicie wykluczyć **uszkodzeń skóry i tkanek** wskutek **ułożenia** na stole operacyjnym oraz **uszkodzeń nerwów i porażenia rąk/nóg** wskutek nacisku, naciągnięcia lub nadmiernego rozciągnięcia podczas znieczulenia. Ustępują one przeważnie w ciągu kilku miesięcy, jednak bardzo rzadko mogą być również trwałe.

Reakcje alergiczne i nadwrażliwość mogą być wywołane lekami znieczulającymi, przeciwbólowymi, środkami kontrastowymi, odkażającymi, antybiotykami lub lateksem i innymi, jak również wcześniejszymi chorobami, o które pytamy się w wywiadzie chorobowym. Możliwe reakcje obejmują przejściowe lekkie reakcje nietolerancji (np. świąd, wysypkę, nudności) poprzez problemy z oddychaniem i krążeniem, które z reguły łatwo poddają się leczeniu, aż do bardzo rzadkiego **zagrażającego życiu wstrząsu alergicznego** z niewydolnością serca, krążenia, oddechową i narządową, który wymaga intensywnej opieki medycznej.

Inne powikłania zagrażające życiu, np. zatrzymanie krążenia lub oddechu, uszkodzenia narządów, zator naczyń krwionośnych wywołany powstałymi skrzepami krwi (skrzeplinami) są nadzwyczaj rzadkie w przypadku **wszystkich metod znieczulenia**, nawet u pacjentów w zaawansowanym wieku, w złym stanie ogólnym i z chorobami towarzyszącymi.

U osób w podeszłym wieku rozstanie się z ich normalnym otoczeniem oraz obciążenie operacją i znieczuleniem ogólnym mogą prowadzić do – przeważnie przejściowego – **stanu splątania**.

2. Specjalne zagrożenia i możliwe powikłania znieczulenia ogólnego:

Nudności i wymioty występują rzadziej. **Zagrażające życiu powikłania** wywołane **wniknięciem śliny lub treści żołądkowej do płuc (aspiracją)**, wymagające intensywnej opieki medycznej (nadzoru/leczenia), są bardzo rzadkie. Rzadko dochodzi do **skurczowego zamknięcia dróg oddechowych (skurczu krtani/oskrzeli)**, które można jednak opanować lekami. Nadzwyczaj rzadko następuje wzrost temperatury ciała wskutek znacznego, zagrażającego życiu **zaburzenia przemiany materii (hipertermia złośliwa)**. W takim przypadku konieczne jest natychmiastowe leczenie farmakologiczne i intensywna opieka medyczna.

Intubacja/zastosowanie maski krtaniowej może powodować przejściowe **dolegliwości przy połykaniu i chrypkę**. Bardzo rzadkie są **urazy** gardła, krtani i tchawicy oraz uszkodzenia więzadeł głosowych z **trwałymi zaburzeniami głosu** (chrypka) i **dusznością**. Może dojść do **uszkodzeń** przede wszystkim chwiejących się lub dotkniętych próchnicą zębów, implantów i stałych protez zębowych (np. koron, mostków, protezy) i do **utrąty zębów**.

3. Specjalne zagrożenia i możliwe powikłania znieczulenia miejscowego:

Jeśli podczas wstrzyknięcia środek znieczulający dostanie się bezpośrednio do naczynia krwionośnego, znieczulenie może rozszerzyć się na dalsze części ciała, wywołać **napad drgawek**, znieść świadomość i spowodować ciężkie, w bardzo rzadkich przypadkach także zagrażające życiu **reakcje sercowe i krążeniowe**.

● Znieczulenie rdzeniowe i zewnątrzoponowe:

Silne bóle głowy po znieczuleniu rdzeniowym, rzadziej po znieczuleniu zewnątrzoponowym, mogą wymagać specjalnego leczenia (np. wstrzyknięcie krwi własnej do przestrzeni zewnątrzoponowej, "blood patch"). Z reguły bóle głowy ustępują po kilku dniach. W wyjątkowych przypadkach mogą utrzymywać się także miesiącami, a nawet latami. W sporadycznych przypadkach po znieczuleniu rdzeniowym przez kilka dni mogą występować **silne bóle pleców**, które z reguły poddają się jednak dobrze leczeniu farmakologicznemu. Dłużej utrzymujące się **bóle w okolicy kości krzyżowej** po krzyżowym znieczuleniu zewnątrzoponowym są rzadkie.

Bezpośredni uraz rdzenia kręgowego jest niemal wykluczony w przypadku znieczulenia rdzeniowego oraz lędźwiowego i krzyżowego znieczulenia zewnątrzoponowego, ponieważ rdzeń kręgowy kończy się z reguły powyżej miejsca wstrzyknięcia (por. rys. 1). W przypadku piersiowego znieczulenia zewnątrzoponowego także urazy są bardzo rzadkie. **Trwałe porażenia**, w skrajnym przypadku **porażenie poprzeczne**, jako następstwo krwiaków, zapaleń i urazów nerwów lub rdzenia kręgowego są wyjątkowo rzadkie. To samo dotyczy **trwałego pogorszenia słuchu i wzroku, zaburzeń potencji, zapalenia opon mózgowych i krwotoku mózgowego**.

Przejściowe **zatrzymanie moczu** występuje często po znieczuleniu rdzeniowym/zewnątrzoponowym. Może ono wymagać założenia na krótki czas cewnika moczowego w celu opróżnienia pęcherza.

● Znieczulenie splotu ramiennego:

Bardzo rzadko dochodzi do oddziaływania środka znieczulającego na szyjny odcinek rdzenia kręgowego z **ciężkimi reakcjami krążeniowymi**, które wymagają zastosowania sztucznego oddychania i intensywnej opieki medycznej.

Zaburzenie czucia w ramieniu lub karku ustępuje przeważnie w ciągu trzech miesięcy. Trwałe **porażenia** (np. nerwu więzadeł głosowych lub nerwu przeponowego z utrudnieniem oddychania oraz porażeniami ramion) są bardzo rzadkie.

Przejściowo może wystąpić **uczucie ciepła na twarzy** i **chrypka**, **powieka** może **opadać** i **oddychanie** może być nieznacznie **utrudnione**.

W przypadku wniknięcia powietrza do jamy opłucnej (odma opłucna) może się to objawiać poprzez **utrudnione oddychanie** oraz **bóle w klatce piersiowej**. W takiej sytuacji może być konieczne odessanie powietrza.

4. Zagrożenia i możliwe powikłania zabiegów wspomagających i następczych:

- Również czynności przygotowawcze, towarzyszące lub następcze, np. w celu nadzoru i utrzymania ważnych dla życia czynności organizmu w czasie i po operacji oraz podawanie leków w celu zapobiegania zagrożeniom nie są pozbawione ryzyka.

Mimo największej staranności przy wytwarzaniu **obcej krwi konserwowanej, pochodnych osocza** i innych **produktów krwiopochodnych** nie można z całą pewnością wykluczyć podczas ich przetaczania/zastosowania zagrożeń, w szczególności **zakażeń**, np. bardzo rzadko wirusami zapalenia wątroby i wyjątkowo rzadko wirusem HIV (AIDS), jak również ewentualnie zarazkami BSE lub nowego wariantu choroby Creutzfeldta-Jacoba lub dotychczas nieznanymi zarazkami. W określonych przypadkach może być z tego powodu zalecane badanie kontrolne w celu wykluczenia infekcji. Czy tak jest w Państwa przypadku i kiedy ma to ewentualnie nastąpić, omówi z Państwem lekarz. Ponowne przetoczenie krwi utraconej przez pacjenta podczas operacji i/lub oddanie krwi własnej przed operacją mogą umożliwić uniknięcie takich zagrożeń, są jednak możliwe tylko w przypadku części pacjentów i tylko w przypadku określonych operacji.

Prosimy o uwzględnienie: Przedstawiamy tu również wyjątkowo rzadkie zagrożenia i powikłania. Podczas dziesiątek tysięcy znieczuleń występuje w sumie tylko jeden przypadek ciężkich powikłań po znieczuleniu.

IV: Ważne informacje dotyczące postępowania

Dla własnego bezpieczeństwa należy dokładnie przestrzegać podanych tu informacji (chyba że Państwa lekarz anestezjolog udzielił Państwu **innych instrukcji**). Dotyczą one zarówno znieczulenia ogólnego, jak również znieczulenia miejscowego, niezależnie od tego, czy planowany zabieg ma być przeprowadzany ambulatoryjnie, czy stacjonarnie.

Przed zabiegiem:

Do 6 godzin przed znieczuleniem wolno zjeść jeszcze mały posiłek (np. kromkę białego chleba z dżemem, szklankę mleka). Potem **nie wolno już nic jeść** (również żadnych cukierków, gumy do żucia itp.), **nie wolno palić** i **nie wolno pić**, z następującymi wyjątkami:

Do 2 godzin przed znieczuleniem dozwolone są jeszcze 1-2 szklanki/filizanki **przejrzystych płynów bez tłuszczu i bez stałych składników** (np. woda mineralna, herbata), ale **nie mleko** i **nie alkohol!**

Prosimy o poinformowanie nas, jeśli mimo tych zaleceń coś Państwo zjedli lub wypili!

- Na krótko przed zabiegiem można jeszcze przyjąć wymagane leki, popijając je łykiem wody. Prosimy o konsultację z nami, jakie **leki** muszą być przyjęte lub odstawione.
- Należy wyjąć soczewki kontaktowe, wyjmowane protezy zębowe, zdjąć pierścionki, biżuterię (także *piercing!*), sztuczne włosy i przechować w bezpiecznym miejscu. Nie używać kremu do twarzy i kosmetyków (makiyaż, lakier do paznokci itp.)!

Często w wieczór poprzedzający zabieg i/lub krótko przed zabiegiem podawany jest w celu **premedykacji** lek uspokajający (tabletki, czopek, zastrzyk).

Po zabiegu:

Ważne dla życia czynności organizmu są bez przerwy nadzorowane - z reguły w sali pooperacyjnej. Ewentualnie może być konieczne **przyjęcie na oddział intensywnej opieki medycznej**. W celu ochrony przed urazami może być konieczne ograniczenie swobody poruszania się (np. kratki przy łóżku) po premedykacji lub po zabiegu aż do ustąpienia działania znieczulenia.

Należy natychmiast powiadomić lekarzy, jeśli po znieczuleniu/po zabiegu wystąpią następujące dolegliwości: nudności, wymioty, gorączka, dreszcze, trudności z oddychaniem, bóle w klatce piersiowej, oznaki porażenia; bóle gardła, chrypka, zaburzenia mowy po znieczuleniu ogólnym z maską krtaniową lub intubacją; bóle głowy, sztywność karku, bóle pleców, dyskomfort (również w miejscu wkłucia) po znieczuleniu rdzeniowym/zewnątrzoponowym.

V. Dodatkowe informacje dotyczące postępowania w przypadku zabiegów ambulatoryjnych

Po zabiegu ambulatoryjnym musi po Państwa **przyjechać osoba dorosła i opiekować się** Państwem przez pierwsze 24 godziny lub przez czas podany przez lekarza. Po znieczuleniu miejscowym należy chronić znajdujące się jeszcze pod znieczuleniem obszary ciała przed działaniem czynników zewnętrznych (np. gorącem, zimnem, uciskiem). Z powodu skutków działania środków znieczulających/leków nie wolno Państwu, o ile lekarz nie zalecił inaczej, **w ciągu pierwszych 24 godzin po zabiegu** brać aktywnego udziału w ruchu drogowym jako kierowca samochodu, roweru lub pieszy, nie wolno wykonywać niebezpiecznych czynności, nie wolno pić alkoholu, palić i nie należy podejmować ważnych decyzji. Leki wolno przyjmować tylko po zaleceniu lekarza.

Miejscowość, data, podpis lekarza/lekarzki: Ort, Datum, Unterschrift der Ärztin/des Arztes: _____

Patientendaten (Name und Adresse oder Aufkleber):

Doku pAn1E Narkose/Regionalanästhesie (Erwachsene/Jugendliche)

KWESTIONARIUSZ dotyczący historii chorób pacjenta (wywiad chorobowy)
FRAGEBOGEN zur Krankenvorgeschichte des Patienten (Anamnese)

Jeśli posiadają Państwo legitymację, takie jak np. osoby z rozrusznikiem serca, osoby przyjmujące Marcumar, alergika, diabetyka, legitymację w celu profilaktyki zapalenia wsierdza, legitymację dawcy krwi, dokument dotyczący znieczulenia ogólnego lub tzw. testament życia, należy je przynieść ze sobą. Falls Sie Ausweise wie z.B. einen Herzschrittmacher, Marcumar-, Allergie- oder Diabetikerausweis, einen Ausweis zur Endokarditisprophylaxe, einen Blutspenderausweis, einen Narkosepass oder eine Patientenverfügung besitzen, bringen Sie diese bitte mit.

Wiek: ___ lat Wzrost: ___ cm Waga: ___ kg
Alter: ___ Jahre Größe: ___ cm Gewicht: ___ kg
Zawód: Beruf: _____

Należy zaznaczyć odpowiedni kwadracik i podkreślić lub uzupełnić dotyczące Państwa przykłady.

Bitte Zutreffendes in den Kästchen ankreuzen und zutreffende Beispiele unterstreichen bzw. ergänzen. nie (Nein) = n tak (Ja) = t

- 1. Czy obecnie chorują Państwo na infekcję (np. przeziębienie)?
Leiden Sie zurzeit an einer Infektion (z.B. Erkältung)?
Jeśli tak, jaką? Wenn ja, an welcher?
2. Czy w ciągu ostatnich 4 tygodni przyjmowali Państwo leki rozrzedzające krew (hamujące krzepnięcie) (np. Aspirin, ASS, Marcumar, heparynę, Tyklid, Plavix, Iscover)?
Haben Sie in den letzten 4 Wochen blutverdünnende (gerinnungshemmende) Medikamente (z.B. Aspirin, ASS, Marcumar, Heparin, Tyklid, Plavix, Iscover) eingenommen?
Jeśli tak, jakie? Wenn ja, welche?
3. Czy w ostatnim czasie przyjmowali Państwo regularnie lub sporadycznie inne leki (np. leki na nadciśnienie, na serce, przeciwbólowe, nasenne, uspokajające, leki psychotropowe, leki przeciwcukrzycowe zawierające metforminę, leki przeciwcukrzycowe zawierające metforminę, leki przeczyszczające, tabletkę antykoncepcyjną)?
Haben Sie in letzter Zeit andere Medikamente (z.B. Blutdruckmittel, Herzmedikamente, Schmerz-, Schlaf-, Beruhigungsmittel, Psychopharmaka, metforminhaltige Antidiabetika, Abführmittel, "Antibabypille") regelmäßig oder gelegentlich genommen?
Jeśli tak, jakie? Wenn ja, welche?
4. Czy przechodzili już Państwo operacje? Jeśli tak, jakie i kiedy (rok)?
Wurden bei Ihnen schon Operationen durchgeführt? Wenn ja, welche und wann (Jahr)?

_____
_____
_____
_____

- 5. Czy znieczulenie ogólne, miejscowe lub lokalne spowodowało już kiedyś u Państwa lub Państwa krewnych problemy (np. nudności, gorączkę)?
Hat eine Narkose, Regionalanästhesie oder örtliche Betäubung bei Ihnen oder bei Ihren Blutsverwandten schon einmal Probleme verursacht (z.B. Übelkeit, Fieber)?
Jakie? Welche? _____

Czy mają Państwo skłonności do nudności i wymiotów (np. w podróży)?
Neigen Sie zu Übelkeit und Erbrechen (z.B. auf Reisen)?

- 6. Czy w przypadku przetaczania/stosowania krwi/składników krwi (transfuzji) wystąpiły powikłania?
Traten im Falle einer Übertragung/Anwendung von Blut/Blutbestandteilen (Transfusion) Komplikationen auf?

Czy oddali Państwo krew własną na zaplanowany zabieg?
Haben Sie für den geplanten Eingriff Eigenblut gespendet?

- 7. Należy podkreślić lub uzupełnić wszystkie choroby lub objawy chorób, które u Państwa występują lub występowały:

Bitte unterstreichen und ergänzen Sie alle Erkrankungen oder Anzeichen von Erkrankungen, die Sie haben bzw. hatten:

Serce/układ krążenia: np. zaburzenia rytmu, wada serca, dusznica bolesna, zawał serca, zapalenie mięśnia sercowego; wysokie/niskie ciśnienie krwi, duszność podczas wysiłku

Herz/Kreislauf: z.B. Rhythmusstörungen, Herzfehler, Angina pectoris, Herzinfarkt, Herzmuskelerntzündung, hoher/niedriger Blutdruck, Atemnot bei Anstrengung

Naczynia krwionośne: np. zylaki, zakrzepica/zator, zaburzenia ukrwienia, udar

Gefäße: z.B. Krampfadern, Thrombose/Embolie, Durchblutungsstörungen, Schlaganfall

_____
_____
_____

Krew/krzepnięcie: np. zaburzenia krzepliwości, również u krewnych, częste krwawienia z nosa/dziąseł, skłonność do powstawania siniaków, krwawienia po operacjach/urazach n t

Blut/Gerinnung: z.B. Gerinnungsstörungen, auch bei Blutsverwandten, häufiges Nasen-/Zahnfleischbluten, Neigung zu blauen Flecken, Nachbluten nach Operationen/Verletzungen

Drogi oddechowe/płuca: np. przewlekłe zapalenie oskrzeli, astma, zapalenie płuc, pylica, gruźlica, rozedma płuc, bezdech nocny, porażenie więzadeł głosowych/przepony n t

Atemwege/Lunge: z.B. chronische Bronchitis, Asthma, Lungenentzündung, Staublunge, Tuberkulose, Lungenblähung, Schlafapnoe, Stimmband-/Zwerchfelllähmung

Wątroba/żółć: np. żółtaczką, zapalenie wątroby, stwardnienie wątroby, stłuszczenie wątroby, kamienie żółciowe n t

Leber/Galle: z.B. Gelbsucht, Leberentzündung, Leberverhärtung, Fettleber, Gallensteine

Nerki/pęcherz moczowy: np. podwyższone wartości kreatyniny, obowiązek dializowania, zapalenie nerek, kamienie nerkowe/pęcherza moczowego n t

Nieren/Blase: z.B. erhöhte Kreatininwerte, Dialysepflicht, Nierenentzündung, Nieren-/Blasensteine

Przetyk/żołądek/jelita: np. wrzód, zwężenie, zaburzenia trawienia, zgaga, choroba refluksowa n t

Speiseröhre/Magen/Darm: z.B. Geschwür, Engstelle, Verdauungsstörungen, Sodbrennen, Refluxkrankheit

Przemiana materii: np. cukrzyca, dna n t

Stoffwechsel: z.B. Zuckerkrankheit, Gicht

Tarczycyca: np. niedoczynność lub nadczynność, wole n t

Schilddrüse: z.B. Unter- oder Überfunktion, Kropf

Układ kostny: np. choroby stawów, dolegliwości pleców/krażka międzykręgowego, zespół barku i ramienia n t

Skelettsystem: z.B. Gelenkerkrankungen, Rücken-/Bandscheibenbeschwerden, Schulter-Arm-Syndrom

Mięśnie: np. słabość mięśni, choroby mięśni, również u krewnych, skłonność do hipertermii złośliwej, mięsienia n t

Muskeln: z.B. Muskelschwäche, Muskelerkrankungen, auch bei Blutsverwandten, Veranlagung zu maligner Hyperthermie, Myasthenia gravis

Nerwy/samopoczucie: np. napady drgawek (padaczka), porażenia, niespokojne nogi (zespół niespokoj-

nych nóg), przewlekłe bóle, częste bóle głowy, depresje

Nerven/Gemüt: z.B. Krampfanfälle (Epilepsie), Lähmungen, unruhige Beine (Restless-legs-Syndrom), chronische Schmerzen, häufige Kopfschmerzen, Depressionen

Oczy: np. jaskra, zaćma, soczewki kontaktowe n t

Augen: z.B. Grüner Star, Grauer Star, Kontaktlinsen

Uszy: np. niedosłuch, aparat słuchowy n t

Ohren: z.B. Schwerhörigkeit, Hörgerät

Alergia: np. katar sienny lub **reakcje nadwrażliwości** na żywność, leki, środki znieczulające/przeciwbólowe/dezynfekcyjne, jod, plastry, lateks (np. rękawiczki gumowe) n t

Allergie: z.B. Heuschnupfen oder **Unverträglichkeitsreaktionen** auf Nahrungsmittel, Medikamente, Betäubungs-/Schmerz-/Desinfektionsmittel, Jod, Pflaster, Latex (z.B. Gummihandschuhe)

8. **Inne choroby/upośledzenia?** n t

Andere Erkrankungen/Beeinträchtigungen?

9. **Chwiejące się zęby, próchnica, parodontoza?** n t

Lockere Zähne, Karies, Parodontose?

Proteza zębowa (proteza, most, korona, implant)? n t

Zahnersatz (Prothese, Brücke, Krone, Implantat)?

Uwagi lekarza: Anmerkungen des Arztes: _____

10. Czy **palą** Państwo? n t

Rauchen Sie?

Jeśli tak, co i ile dziennie? Wenn ja, was und wie viel täglich?

11. Czy piją Państwo **alkohol**? n t

Trinken Sie **Alkohol**?

Jeśli tak, co i ile dziennie? Wenn ja, was und wie viel täglich?

12. Czy zażywają Państwo lub zażywali **narkotyki**? n t

Nehmen Sie oder haben Sie **Drogen** genommen?

13. Do pacjentek: Czy może być Pani ewentualnie **w ciąży?** n t

Für Patientinnen: Könnten Sie evtl. **schwanger** sein?

Czy **karmi** Pani **piersią?** n t

Stillen Sie?

14. Czy posiada Pan/Pani tzw. **testament życia?** n t

Haben Sie eine **Patientenverfügung**?

DODATKOWE PYTANIA DOTYCZĄCE ZABIEGÓW AMBULATORYJNYCH**ZUSATZFRAGEN FÜR AMBULANTE EINGRIFFE**

1. Gdzie będzie Pan/Pani w każdej chwili osiągalny/-a w ciągu pierwszych 24 godzin po zabiegu?

Wo sind Sie in den ersten 24 Stunden nach dem Eingriff jederzeit erreichbar?

_____

ulica, numer, miejscowość
Straße, Hausnummer, Ort

_____

numer telefonu
Telefonnummer

2. Kto będzie się Państwem stale opiekował w ciągu tych 24 godzin?

Wer ist in diesen 24 Stunden Ihr ständiger Betreuer?

_____

nazwisko i wiek
Name und Alter

3. Jak daleko od Państwa miejsca pobytu jest najbliższy szpital/gabinet pomocy doraźnej?

_____ **km, Czas dojazdu:** _____

Wie weit ist das nächste Krankenhaus/die nächste Notfallpraxis von Ihrem Aufenthaltsort entfernt? **km, Fahrtdauer:**

4. Czy istnieje możliwość szybkiego dowiezienia tam Państwa? **nie** **tak**

Könnten Sie schnell dorthin gebracht werden?

Dokumentacja udzielenia informacji i zgody**Dokumentation der Aufklärung und der Einwilligung**

Wskazówki dla lekarza/lekarki: Należy podkreślić odpowiednie fragmenty tekstu i ewentualnie odręcznie uzupełnić indywidualny tekst.

Hinweise für die Ärztin/den Arzt: Bitte zutreffende Textstellen unterstreichen und ggf. individuellen Text handschriftlich ergänzen.

Notatki lekarza/lekarki (Name) _____ do rozmowy informacyjnej:

Vermerke der Ärztin/des Arztes zum Aufklärungsgespräch:

Omówiono szczegółowo przede wszystkim: zaplanowaną metodę znieczulenia, zalety i wady w porównaniu z innymi metodami, zagrożenia i możliwe powikłania metod znieczulenia, ewentualne przejście na inną metodę znieczulenia, sedację, analgezję, możliwe zabiegi wspomagające i następcze (np. założenie cewników, transfuzję krwi, oddanie krwi własnej), informacje dotyczące postępowania. Należy szczególnie udokumentować informacje o właściwościach zwiększających ryzyko, które mogą wynikać z wcześniejszych lub towarzyszących chorób lub specjalnych warunków życia (np. zawodu pacjenta) oraz z odmowy poszczególnych metod/działań, jak również ewentualnie zanotować specjalne uzupełnienia części informacyjnej.

Näher erörtert wurden v.a.: das geplante Anästhesieverfahren, Vor- und Nachteile gegenüber anderen Verfahren, Risiken u. mögliche Komplikationen der Betäubungsverfahren, eventueller Übergang zu einem anderen Betäubungsverfahren, Sedierung, Analgesie, etwaige Neben- und Folgeeingriffe (z.B. Legen von Kathetern, Bluttransfusion, Eigenblutspende), Verhaltenshinweise. Bitte insbesondere die Aufklärung über risikoe erhöhende Besonderheiten dokumentieren, die sich aus Vor- u. Begleiterkrankungen od. speziellen Lebensumständen (z.B. Beruf des Patienten) sowie aus der Ablehnung einzelner Verfahren/ Maßnahmen ergeben können, und ggf. spezielle Ergänzungen des Info-Teils vermerken.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Wskazówki dla lekarza/lekarki: Należy koniecznie zaznaczyć zaplanowaną(-e) metodę(-y) znieczulenia.

Hinweis für die Ärztin/den Arzt: Vorgesehene(s) Betäubungsverfahren bitte unbedingt ankreuzen.

☐ Znieczulenie ogólne: Narkose:	☐ Dożylne znieczulenie ogólne Intravenöse Narkose	☐ Znieczulenie wziewne Maskennarkose	☐ Maska krtaniowa Larynxmaske	☐ Znieczulenie dotchawicze Intubationsnarkose
☐ Znieczulenie rdzeniowe Spinalanästhesie	☐ Znieczulenie zewnętrzne: Periduralanästhesie (PDA):	☐ piersiowe thorakal	☐ lędźwiowe lumbal	☐ krzyżowe kaudal
☐ Znieczulenie splotu ramennego: Armplexusanästhesie:	☐ z dostępu pachowego axillär	☐ pionowe podobojczykowe vertikal infraklavikulär	☐ nadbojczykowe supraklavikulär	☐ między mięśniami pochylowymi interskalenär
☐ Inne metody znieczulenia: Anderes Anästhesieverfahren:				

Podanie leku uspokajającego i/lub przeciwbólowego (stan półświadomości/analgesodacja)

Gabe eines Beruhigungs- und/oder Schmerzmittels („Dämmer Schlaf“/Analgesodierung)

- Zabieg i metoda znieczulenia są przewidziane do wykonania **ambulatoryjnego**.
Eingriff und Betäubungsverfahren sind **ambulant** vorgesehen.

Oświadczenie pacjenta dotyczące objaśnienia i zgody Erklärung des Patienten zur Aufklärung und Einwilligung

Przeżytałem/-am i zrozumiałem/-am ulotkę informacyjną. Podczas rozmowy informacyjnej mogłem/-am zadać wszystkie interesujące mnie pytania. Udzielono na nie kompletnych i zrozumiałych odpowiedzi. Posiadam wystarczającą ilość informacji, dokładnie przemyślałem/-am moją decyzję i nie potrzebuję więcej czasu na zastanowienie się.

Wyrażam zgodę na zaznaczoną/zaznaczone powyżej metodę/metody znieczulenia.

Den Aufklärungsbogen habe ich gelesen und verstanden. Ich konnte im Aufklärungsgespräch alle mich interessierenden Fragen stellen. Sie wurden vollständig und verständlich beantwortet. Ich bin ausreichend informiert, habe mir meine Entscheidung gründlich überlegt und benötige keine weitere Überlegungsfrist. **Ich willige in das/die oben vermerkte(n) Betäubungsverfahren ein.**

Wyrażam również zgodę na zmiany lub rozszerzenia wynikające w czasie zabiegu jako niezbędne z medycznego punktu widzenia oraz na konieczne zabiegi wspomagające i następcze.

Kwestionariusz (wywiad chorobowy) wypełniłem/-am według najlepszej wiedzy. Będę przestrzegać informacji dotyczących postępowania.

Mit mir während des Eingriffs als medizinisch notwendig erweisenden Änderungen oder Erweiterungen sowie mit erforderlichen Neben- und Folgeeingriffen bin ich ebenfalls einverstanden. Den Fragebogen (Anamnese) habe ich nach bestem Wissen ausgefüllt. Die Verhaltenshinweise werde ich beachten.

Oddzieloną część informacyjną lub **kopię ulotki informacyjnej** dostałem/-am do przechowania.

Den **abgetrennten Info-Teil** bzw.

ein **Zweitstück des Bogens** habe ich zum Aufbewahren erhalten.

Miejscowość, data, godzina
Ort, Datum, Uhrzeit

Pacjent/pacjentka lub opiekun/pelnomocnik/
uprawniony do opieki*
Patientin/Patient bzw. Betreuer/Bevollmächtigter/
Sorgeberechtigte*

Lekarz/lekarka
Ärztin/Arzt

* Jeśli podpisuje się tylko jeden z rodziców, swoim podpisem jednocześnie oświadcza, że posiada wyłączne prawo do opieki nad dzieckiem lub że działa za zgodą drugiego rodzica.

* Unterschreibt ein Elternteil allein, erklärt er mit seiner Unterschrift zugleich, dass ihm das Sorgerecht allein zusteht oder dass er im Einverständnis mit dem anderen Elternteil handelt.